

БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ЗА ИЗОЛАЦИИ В СТРОИТЕЛСТВОТО (БАИС)

София 1164, бул. „Христо Смирненски” №1, корпус „А”, ет. 4, офис 5
Тел./факс: +359 2 963 10 71; +359 886 372 236
info.bais@bais-bg.com; bais.bg@gmail.com; www.bais.bg

Изх. №37/19.07.2017г.

Относно: Становище на БАИС по предложения от МРРБ проект за Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Предлагаме на Вашето внимание становището на „Българска асоциация за изолации в строителството“ (БАИС) по предложения от МРРБ проект за **Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради**, публикуван в Портала за обществени консултации на Министерския съвет на Република България (<http://www.strategy.bg/>). За по-голяма яснота и прегледност текстовете на оригиналния документ са оградени с рамка. С жълт цвят са повдигнати пасажите, по които нямаме забележки. Коментарите и предложенията, които правим, са оцветени във виолетово и се намират след текстовете, за които се отнасят.

МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

Проект

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради (Обн., ДВ, бр. 5 от 2005 г.; изм., бр. 85 от 2009 г.; попр., бр.

88

и 92 от 2009 г.; изм., бр. 2 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 80 от 2013 г.; доп., бр. 93 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 27 от 2015 г., попр. ДВ. бр. 31 от 2015 г., доп. ДВ. бр. 35 от

2015 г.,

изм. и доп. ДВ. бр. 90 от 2015 г.)

§ 1. В чл. 1, ал. 3 се изменя така:

„(3) Наредбата не се прилага за:

1. сградите, които попадат в изключенията по чл. 38, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност“;

Съгласно действащия чл. 1, ал. 3, т. 5 на Наредба № 7, същата не се прилага за „производствени сгради или части от сгради с производствено предназначение, за

които няма изискване за поддържане на микроклимат с нормативно определени параметри.”.

Предложеният в проекта нов текст създава вътрешни противоречия в самата Наредба № 7, както и отлични условия за нейното заобикаляне.

Коментар 1:

Изменената ал. 3 насочва към чл. 38, ал. 1, от Закона за енергийната ефективност. Там под точка 4 са посочени „**производствените сгради и части от сгради с производствено предназначение**”.

Ако предложеното изменение се приеме, това би означавало, че Наредба № 7 няма да се прилага за „производствените сгради и части от сгради с производствено предназначение”.

От друга страна в чл. 2, ал. 1 на същата Наредба № 7 е записано дословно:

„Изискванията на наредбата се прилагат и за ограждащите елементи и ефективностите на системите за поддържане на микроклимата на производствени сгради, в които технологичният режим изисква поддържането на микроклимат с нормативно определени параметри ...”

Противоречието между текстовете е очевидно.

Коментар 2:

Механичното позоваване на чл. 38, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност води до още една колизия с целите и задачите на Наредба № 7. Според изменението, което се предлага, тя няма да се отнася за сградите, посочени в чл. 38, ал. 1, т. 5 на цитирания по-горе закон, а именно за „**жилищните сгради, които се използват по предназначение до 4 месеца годишно или като алтернатива през ограничен период от време в годината и са с очаквано потребление на енергия, по-малко от 25 на сто от очакваното при целогодишно използване**”. Те не подлежат на задължително обследване и сертифициране съгласно ЗЕЕ, но не следва да се изключват от полето на действие на наредбата, когато става дума за проектиране и ново строителство. Включването им в изключенията създава отлична възможност за заобикаляне на наредбата за огромна част от сградите с жилищно предназначение. Още повече с цитираният по-горе текст от ЗЕЕ се създава омагьосан кръг – за да не се прилагат разпоредбите на Наредба № 7 за посочените сгради, трябва преди това да се оцени тяхното потребление на енергия, т.е. да се приложи същата тази Наредба № 7!!!

2. текущ ремонт в сгради или в части от тях, както и при вътрешни преустройства и ремонти на самостоятелни обекти или помещения в съществуващи сгради, при които не се извършват строителни и монтажни работи (СМР) по външните ограждащи конструкции и елементи, граничещи с външния въздух, и/или по системите за поддържане на микроклимата, и не се променят енергийни характеристики на сградите;

3. всички случаи на извършване на СМР, при които не се променят енергийни характеристики на сградите спрямо съществуващото им състояние.“

Точка 2 и точка 3 се дублират като съдържание.

Предложение:

Да се премахне т. 3 и да остане само т. 2 с формулиран по следния начин текст:
„2. текущи ремонти в сгради или в части от тях, както и вътрешни преустройства и ремонти на самостоятелни обекти или помещения в съществуващи сгради, при които не се извършват строителни и монтажни работи (СМР) по външните ограждащи конструкции и елементи, граничещи с външния въздух, и/или по системите за поддържане на микроклимата, и не се променят енергийни характеристики на сградите спрямо съществуващото им състояние.”

§ 2. В чл. 2, ал. 2 думите „Наредба № РД-16-346 от 2009 г. за показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на промишлени системи, условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност на промишлени системи (ДВ, бр. 28 от 2009 г.)“ се заменят с „Наредба № Е-РД-04-05 от 2016 г. за определяне на показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, както и за определяне на условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност и изготвяне на оценка на енергийни спестявания (ДВ, бр. 81 от 2016 г.)“

§ 3. В чл. 3, ал. 2 думите „Наредба № РД-16-1058 от 2009 г. за показателите за разход на енергия и енергийните характеристики на сградите (ДВ, бр. 103 от 2009 г.)“ се заменят с „Наредба № Е-РД-04-2 от 2016 г. за показателите за разход на енергия и енергийните характеристики на сградите (ДВ, бр. 10 от 2016 г.)“.

§ 4. В чл. 4, ал. 3, т. 5 думите „климатичните инсталации“ се заменят със „системите за климатизация“.

Предложение:

1. Съществуващата т. 4 да се замени с „4. системите за отопление, системите за охлаждане и системите за климатизация;”

2. Съществуващата т. 5 да се замени с „5. системите за подгряване на вода за битови нужди;”

3. Да се добави т. 13 със следното съдържание „13. уреди, консумиращи енергия.”

С тези изменения ал. 3 на чл. 4 ще се синхронизира с ал. 2 на същия, където се казва, че интегриран показател за енергийна ефективност е специфичният годишен разход на първична енергия за „ отопление , охлаждане , гореща вода , осветление и уреди , консумиращи енергия”. Разходите за уреди не може да се изключват от изчисленията в чл. 3, при условие че чл. 2 императивно ги определя като част от интегрирания показател за енергийна ефективност.

§ 5. В чл. 6 се правят следните изменения:

1. В ал. 1, т. 4 се отменя;

2. Алине 3 се изменя така:

Техническа грешка: „Алине” да стане „Алинея”.

„(3) Интегрираният показател – специфичен годишен разход на първична енергия в kWh/m² по ал. 1, се посочва в сертификата за енергийни характеристики на сграда в експлоатация/сертификата за енергийни характеристики на нова сграда, издаден по реда на Наредба № Е-РД-04-1 от 2016 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради (ДВ, бр. 10 от 2016 г.).“.

§ 6. В чл. 7 се правят следните изменения:

„1. В ал. 1 думите „Когато отделни части/зони в една сграда имат различно предназначение и са функционално обвързани помежду си по отношение на основното предназначение на сградата, съответствието по чл. 6, ал. 1 се установява по скалата за категорията сгради, към която сградата принадлежи по предназначение, и се изчислява в съответствие с БДС EN 15217 по формулата:“ се заменят със „Съответствието по чл. 6, ал.1 за сграда с едно функционално

предназначение, в която са обособени повече от една топлинни зони, определени по правилата в приложение № 3, се установява по скалата за съответната категория, към която сградата принадлежи, и се изчислява в съответствие с БДС EN 15217 по формулата:“;

2. В ал. 2 думите „Когато отделни части/зони от сграда със смесено предназначение са функционално необвързани помежду си, съответствието по чл. 6, ал. 1 се установява, както следва:“ се заменят с „При сграда със смесено предназначение, при която отделни части от сградата се класифицират в различни категории съгласно приложение № 10, съответствието по чл. 6, ал.1 се установява както следва:“

Формулата в . БДС EN 15217 се отнася за сгради съчетаващи различни функции, а в горния текст се говори за сграда с едно функционално предназначение, в която са обособени повече от една топлинни зони. Предложеното изменение трябва да съответства на стандарта, след като препраща към него. Прилагаме оригиналният текст и формула от БДС EN 15217. Указанията са изключително ясни и следва да се преведат и приложат коректно.

6.2 Overall energy requirements

The overall energy requirement EP_r shall be a limit value of the overall energy performance indicator EP defined in Clause 5.

The requirement is written

$$EP \leq EP_r \quad (1)$$

where

EP is the overall energy performance indicator;

EP_r is the limit value which defines the requirement.

When a given building has different functions k (e.g. education + sport) with different requirements $EP_{r,k}$, procedures shall be defined to weight the different requirements. Unless other procedures are specified, the following procedure applies:

$$EP_r = \frac{\sum_{k=1}^n A_{c,k} \cdot EP_{r,k}}{A_c} \quad (2)$$

where

k represents the functions: $k = 1, 2, \dots, n$.

The conditioned area of a space that is commonly used for more than one building function shall be proportionally divided over the conditioned areas of these building functions.

§ 7. В чл. 12, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст думите „декларация за съответствие от изпитване на типа за доказване на съответствието на продукта с БДС EN 14351-1:2006 и БДС EN ISO 10077-1:2006“ се заменят с „декларация за експлоатационни показатели за доказване на съответствието на продукта с БДС EN 14351-1+A1/NA, БДС EN 1279-5+A2/NA и БДС EN ISO 10077-1“.

2. Създава се т. 9:

„9. други експлоатационни показатели, определени с национални изисквания.“

Цялата ал. 2 на чл. 12., включително и предложеното изменение са нерелевантни в правно и в техническо отношение. Недопустимо е и е прецедент в европейската практика с национален подзаконов нормативен акт да се определя съдържанието и да се поставят изисквания към декларация за експлоатационни показатели на продукти произвеждани по хармонизирани европейски стандарти (със съответните им национални приложения), които се пускат на пазара по ред, установен с европейски регламент, в случая РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 305/2011 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 9 март 2011 година за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Директива 89/106/ЕИО на Съвета). Редът за деклариране на характеристиките на строителните продукти не е предмет на Наредба № 7. Още по-неприемливо е тя да определя изисквания в тази посока.

Новосъздадената т. 9 също е излишна. Националните изисквания се формулират в национални приложения към хармонизираните стандарти и имат задължителен характер. Правният им статут е установен на законово ниво и не се нуждае от потвърждаване с подзаконови нормативни актове.

Предложение:

Цялата алинея 2 да се заличи.

§ 8. Чл. 13а. се изменя така:

„Чл. 13а. Стойностите на коефициентите на топлопреминаване през ограждащи елементи, граничещи с външен въздух на нови сгради и в местата на обновяване/ремонт/реконструкция на съществуващи сгради, извън случаите по чл. 4, ал. 6, не може да надвишават с повече от 10 на сто посочените референтни стойности в таблица 1 и в таблица 2.“.

Предложение 1:

Чл. 13а. да се изменя така:

„Чл. 13а. Стойностите на коефициентите на топлопреминаване през ограждащи елементи, граничещи с външен въздух на нови сгради и в местата на реконструкция, основен ремонт и основно обновяване на съществуващи сгради, извън случаите по чл. 4, ал. 6, не може да надвишават максимално допустимите стойности, посочени в таблица 1 и в таблица 2.“

Предложение 2:

Максимално допустимите стойности на U (означени с долен индекс max) да се запишат в таблици 1 и 2, като главите на таблиците се изменят както следва:

За таблица 1

№ по ред	Видове ограждащи конструкции и елементи	Среднообемна вътрешна температура на сградата			
		$\theta_i \geq 15 \text{ }^\circ\text{C}$		$\theta_i < 15 \text{ }^\circ\text{C}$	
		U_{ref}	U_{max}	U_{ref}	U_{max}
		W/(m ² ·K)	W/(m ² ·K)	W/(m ² ·K)	W/(m ² ·K)

За таблица 2

№ по ред	Вид на сглобения елемент – завършена прозоречна система	Среднообемна вътрешна температура на сградата	
		$\theta_i \geq 15 \text{ }^\circ\text{C}$	
		U_{ref}	U_{max}
		W/(m ² ·K)	W/(m ² ·K)

Предложение 3:

Действащите в момента референтни стойности да станат максимално допустими. Те и без това се възприемат като такива от голяма част от проектантите. Новите референтни стойности да се определят като съществуващите се намалят с 10 %. Това решение е едно от средствата, което ще помогне да се постигнат поне частично целите на Националния план за сгради с близко до нулево потребление на енергия 2015-2020 г.

Нов вид на таблица 1

Референтни и максимално допустими стойности на коефициентите на топлопреминаване на плътни ограждащи конструкции и елементи при проектиране на нови сгради и при реконструкция, основен ремонт и основно обновяване на съществуващи сгради

№ по ред	Видове ограждащи конструкции и елементи	Среднообемна вътрешна температура на сградата			
		$\theta_i \geq 15 \text{ }^\circ\text{C}$		$\theta_i < 15 \text{ }^\circ\text{C}$	
		U_{ref}	U_{max}	U_{ref}	U_{max}
		W/(m ² ·K)	W/(m ² ·K)	W/(m ² ·K)	W/(m ² ·K)
1.	Съществуващ текст	0.25	0.28	0.32	0.35
2.	Съществуващ текст	0.45	0.50	0.54	0.60
3.	Съществуващ текст	0.54	0.60	0.68	0.75
4.	Съществуващ текст	0.45	0.50	0.54	0.60
5.	Съществуващ текст	0.36	0.40	0.45	0.50
6.	Съществуващ текст	0.40	0.45	0.50	0.56
7.	Съществуващ текст	0.23	0.25	0.29	0.32
8.	Съществуващ текст	0.36	0.40	0.45	0.50
9.	Съществуващ текст	0.23	0.25	0.29	0.32
10.	Съществуващ текст	0.27	0.30	0.34	0.38
11.	Съществуващ текст	1.98	2.2	2.52	2.80
12.	Съществуващ текст	3.15	3.5	4.05	4.50

Нов вид на таблица 2

Референтни и максимално допустими стойности на коефициентите на топлопреминаване на прозрачни ограждащи конструкции и елементи (прозорци и врати) при проектиране на нови сгради и при реконструкция, основен ремонт и основно обновяване на съществуващи сгради

№ по ред	Вид на сглобения елемент – завършена прозоречна система	Среднообемна вътрешна температура на сградата	
		$\theta_i \geq 15 \text{ }^\circ\text{C}$	
		U_{ref}	U_{max}
		W/(m ² ·K)	W/(m ² ·K)
1.	Съществуващ текст	1.2	1.4
2.	Външни прозорци, остъклени врати и витрини за всеки тип отваряемост	1.4	1.6
3.	Покривни прозорци за всеки тип отваряемост	1.6	1.8
4.	Съществуващ текст	1.5	1.7
5.	Окачени фасади	1.5	1.7
6.	Окачени фасади с повишени изисквания към конструкцията	1.7	1.9

§ 9. В чл. 25 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 3 след думите „енергийни характеристики на“ се добавят думите „ограждащите елементи и/или енергийни характеристики на системите за поддържане на микроклимата в“;

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) В случаите по чл. 4, ал. 5 и 6 не се възлага, съответно не се разработва самостоятелна част „Енергийна ефективност“ на инвестиционния проект, освен ако

това не е предвидено със заданието за проектиране.“.

3. Създава се ал. 5:

„(5) Част „Енергийна ефективност“ и изчисленията на техническите показатели по чл. 4, ал. 5 и 6 се изготвят и подписват от проектант по част „Топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация“ при спазване на изискванията на Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране за съответните ограничения по вид и размер на предоставяните проектантски услуги. В случаите по ал. 4, в които не се възлага изработване на самостоятелна част „Енергийна ефективност“ изчисленията на техническите показатели по чл. 4, ал. 5 и 6 се прилагат към част „Топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация“, а когато проектът не включва и такава част изчисленията се прилагат към част „Архитектурна“.

Изготвянето и подписването на част „Енергийна ефективност“ е извън рамките на правоспособността и професионалната компетентност на проектантите по част „Топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация“ от секция „ОВКХТТГ“ (Отопление, вентилация, климатизация, хладилна техника, топло- и газоснабдяване) на КИИП.

Наредба № 7 ясно дефинира параметрите, които определят енергийната ефективност на сградите:

1. Ориентация, размери и форма на сградата;
2. Характеристиките на сградните ограждащи конструкции, елементите и вътрешните пространства, в т.ч.:
 - а) топлинни и оптически характеристики, включително на вътрешните конструктивни елементи: топлинен капацитет, изолация, пасивно отопление, охлаждащи компоненти и топлинни мостове;
 - б) въздухонепропускливост;
3. Влагоустойчивост и водонепропускливост;
4. Системи за отопление и гореща вода за битови нужди;
5. Климатични инсталации;
6. Системи за вентилация;
7. Естествено осветление и осветителни инсталации;
8. Пасивни слънчеви системи и слънчева защита;
9. Естествена вентилация;
10. Системи за оползотворяване на възобновяеми енергийни източници;
11. Външни климатични условия, в т.ч. разположението и изложението на

сградата и вътрешните климатични условия;

12. Вътрешните енергийни товари;

Проектантите по част „Топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация” притежават правоспособност за предписване и подписване на проектни решения единствено по точки 4, 5 и 6: отопление и гореща вода, климатични инсталации и системи за вентилация, и евентуално по точка 10 и 12 – системи за оползотворяване на ВЕИ и вътрешни енергийни товари. Те не вземат проектни решения и не влияят върху ориентацията, размерите и формата на сградата топлинните и оптичните характеристики на конструктивните елементи, топлинните мостове, въздухонепропускливостта и т.н. и т.н.

В момента част „Енергийна ефективност” се разработва формално, единствено за комплектоване на строителните книжа, необходими за извършване или за узаконяване на строежа и за получаване на разрешение за строеж. Тя се изготвя от проектантите по „Топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация” пост фактум – след финализирането на архитектурната и конструктивната части на проекта. На практика те разполагат със силно ограничени средства за влияние върху енергийните характеристики на сградата и то основно в областта на системите и инсталациите. Те не могат да променят огромна част от параметрите, определящи разхода на енергия.

По същество т.нар. проектна част „Енергийна ефективност” е единствено констативен документ, несъдържащ изпълними проектни предписания. **Съдържанието ѝ, съгласно чл. 27 на Наредба 7, е подходящо за оценка на енергийната ефективност, но не включва присъщите за проектна част елементи.** Реалните проекти по част „Енергийна ефективност”, съгласно чл. 90 на НАРЕДБА № 4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти трябва да съдържа:

1. на фаза идеен проект - обяснителна част; изчислителна част за определяне на обобщения коефициент на топлопреминаване по чл. 26, ал. 2; **чертежи на архитектурно-строителни детайли на външните ограждащи конструкции и елементи на сградата с детайлно описание към всеки детайл на геометричните, топлофизичните и оптичните характеристики на продуктите, въз основа на които са разработени детайлите;**

2. на фаза технически и работен проект - обяснителна част; изчислителна част за определяне на показателите по чл. 4, чл. 19, ал. 2 и чл. 20, ал. 1; **технически чертежи на архитектурно-строителни детайли и елементи с детайлно описание към всеки детайл на геометричните, топлофизичните и оптичните характеристики на продуктите, въз основа на които са разработени детайлите,**

приложения - технически спецификации и характеристики на вложените в строежа строителни и енергоефективни продукти.

Изпълнението на тези изисквания излиза извън професионалната правоспособност на проектантите по част „Топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация”.

Предложение 1:

Алинея 4 на чл. 25 да не се изменя и да не се създава нова алинея 5 на същия член с предложения в проекта за наредба текст.

Предложение 2:

1. Премахване на проектната част „Енергийна ефективност”. Интегриране на мерките за енергийна ефективност при нови и съществуващи сгради в съответните части на инвестиционния проект:

- Архитектура и конструкции;
- Инсталации и мрежи на техническата инфраструктура;
- Устройство на прилежащия към обекта терен;
- Технология на изпълнение;
- Пожарна безопасност.

2. Независима оценка на енергийната ефективност на инвестиционните проекти на нови сгради и при реконструкция, основен ремонт и основно обновяване на съществуващи сгради.

Предложение 3:

Нов подход към структурата и съдържанието на Наредба № 7 за постигане на резултати в областта на енергийната ефективност на сградите, включително и успешното изпълнение на националните програми и планове в тази област:

1. Създаване на отделни части в наредбата съответно за сградната обвивка (за архитектурно-строителната част) и за сградните инсталации

2. Професионално ангажиране на проектантите по различните части на инвестиционния процес за постигането на нормативно определените нива на енергийна ефективност на сградите в съответствие с тяхната компетентност и правоспособност.

3. Дефиниране на ясни права и отговорности на всички участници в инвестиционното проектиране, с което да се гарантира постигането на национална

значимите цели, които преследва Наредба № 7.

§ 10. Член 26 се изменя така:

„Чл. 26. При проектирането и обследването на сгради, при оценяване на съответствието на инвестиционните проекти с изискванията за енергийна ефективност, при съставяне на сертификати за енергийни характеристики на нови сгради или сертификати за енергийни характеристики на сгради в експлоатация съгласно изискванията на Наредба № Е-РД-04-1 от 2016 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради (ДВ, бр. 10 от 2016 г.), интегрираният показател „специфичен годишен разход на първична енергия в kWh/m²“ кондиционирана площ на сградата се изчислява съгласно методиката в приложение № 3.

2. В ал. 3 думата „проектен“ се заличава, а след думите „сертификат за енергийни характеристики“ се добавя „на нова сграда“.

§ 11. В чл. 27, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 се правят следните изменения и допълнения:

а) в основния текст след думите „на фаза идеен проект“ се добавят думите „когато е приложимо“;

Добавянето на думите „когато е приложимо“ лишава от значение целият текст. Ако не се въведат критерии за приложимост и не се определят лицата, които трябва да ги прилагат, оценката на „приложимостта“ ще се превърне в обект на безконтролни спекулации.

б) в б. „а“ думите „отопляема/охлаждана площ и обем“ се заменят с думите „отопляема площ, площ на охлаждания обем, кондиционирана площ, брутен и нетен обем“.

2. В т. 2 се правят следните изменения и допълнения:

а) в б. „а“, думите „отопляема/охлаждана площ и обем“ се заменят с думите „отопляема площ, площ на охлаждания обем, кондиционирана площ, брутен и нетен обем“.

Словосъчетанието „площ на охлаждания обем“ звучи абсурдно и следва да се прецизира.

б) в б. „е“ след думата „уреди“ се поставя запетая и се добавя „потребяващи енергия“;

в) създава се б. „и“:

„и) всички данни, необходими за попълване на образеца и издаване на сертификат за енергийни характеристики на нова сграда.“.

Тези данни следва да се съдържат в буквите от „а“ до „з“. Подобна формулировка създава условия за произволни тълкувания!!!

Предложение:

Ако някои от данните, необходими за попълване на образеца и издаване на сертификат за енергийни характеристики на нова сграда, не са споменати, следва да се добавят в някоя от буквите на т. 2 на чл. 27 или да се посочат конкретно в новосъздадената буква „и“.

§ 12. В чл. 27а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, т. 3 думата „проектни“ се заличава, а след думите „енергийни характеристики“ се добавят думите „на нова сграда“.

2. В ал. 4 се създава трето изречение:

„Оценката за съответствие с изискването за енергийна ефективност може да се извърши и като част от комплексния доклад по чл. 142, ал. 6, т. 2 от ЗУТ, когато е изпълнено условието на чл. 142, ал. 11 от ЗУТ.“

§ 13. В чл. 28, ал. 2 след думата „сертификати“ се поставя запетая и се добавя „декларации“.

Предлагането изменение не е коректно и не е достатъчно за актуализацията, от която се нуждае чл. 28. Продуктите, произвеждани по хармонизирани европейски стандарти се оценяват в съответствие с Регламент 305/2011 и за тези продукти се издават декларации за експлоатационни показатели. За строителните продукти, които не са обхванати от съществуващите хармонизирани стандарти и за които не са издавани европейски технически оценки се съставят декларации за характеристиките съгласно Наредба № РД-02-20-1.

§ 14. В §1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения:

1. Точка 4 се изменя така:

„4. „Нетна потребна енергия” е енергията, която трябва да се внесе или отнеме от кондиционирания обем.

2. Точка 5 се изменя така:

„5. „Брутна потребна енергия” за сградата е сума от брутната потребна енергия за поддържане на параметрите на микроклимата и брутната потребна енергия за функционирането на останалите технически съоръжения и системи. При използване на термопомпи като генератори на топлина/студ в системи за отопление/охлаждане в сграда, брутната потребната енергия е сума от брутната потребна енергия, доставена до сградата за трансформирането ѝ в топлина или студ за поддържане параметрите на микроклимата, и брутната потребна енергия за функционирането на останалите технически съоръжения и системи в сградата.“

Определенията за „Нетна потребна енергия” и „Брутна потребна енергия” следва да се прецизират. Нетна потребна енергия се внася в сградата:

- за да компенсира топлинни загуби през отоплителния период от топлопреминаване и вентилация;

- за отнемане на излишна топлина, постъпила в кондиционирания обем чрез топлопреминаване и вентилация в периода, когато е необходимо охлаждане.

Нетна потребна енергия не се отнема!!! от кондиционирания обем, тя може единствено да се внесе в него, за да осигури нормативните параметри на вътрешния микроклимат в сградата!!!

Брутната потребна енергия се получава от нетната, като се отчетат ефективностите на преобразуване, пренос, разпределение, отдаване и регулиране на системите за осигуряване на нормативните параметри на вътрешния микроклимат в сградата.

От предложеното определение не става ясно каква е връзката между нетната потребна енергия и брутната потребна енергия. Ако се въведат термини „**Брутна потребна енергия, доставена до сградата за трансформирането ѝ в топлина или студ за поддържане параметрите на микроклимата**”, и „**Брутна потребна енергия за функционирането на останалите технически съоръжения и системи в сградата**” трябва да се въведат аналогични понятия и за нетната потребна енергия.

3. Точка 16 се изменя така:

„16. "Нова сграда" е всяка новоизградена сграда до 6 години от въвеждането ѝ в експлоатация.“

4. Точка 18 се изменя така:

„т. 18. "Промислена система" е обособена съвкупност от производствени сгради, съоръжения, технологично оборудване и спомагателни стопанства, в рамките на която предприятие осъществява дейност за производство на стоки или предоставяне на услуги.“

5. Точка 20 се изменя така:

„т. 20. „Основен ремонт“ е ремонтът по смисъла на § 5, т. 42 от ЗУТ.

В действащата Наредба № 7 терминът „Основен ремонт“ е определен в . точка 1 на § 1 на Допълнителните разпоредби:

„Строеж”, „реконструкция”, „основен ремонт”, „основно обновяване” са термините, определени в допълнителните разпоредби на ЗУТ.”

Изменението на т. 20 дублира съществуващ текст.

Предложение 1

Точка 20 да се заличи.

§15. В приложение № 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст думите „към чл. 2, ал. 3“ се заменят с „към чл. 1, ал. 4, т. 1“

Предложение:

Думите „към чл. 2, ал. 3” следва да се заменят с „към чл. 1, ал. 4”. Алинея 4 не съдържа точки.

2. Точка 1 се изменя така:

„1. Списък на стандартите от приложното поле на наредбата

- БДС EN 15217 „Енергийни характеристики на сгради. Методи за изразяване на енергийните характеристики и за енергийна сертификация на сгради.”
- БДС EN ISO 13790 „Енергийни характеристики на сгради. Изчисляване на потребната енергия за отопляване и охлаждане на пространство.”

- БДС EN ISO 15243 „Вентилация на сгради. Изчисляване на температурите, топлинното натоварване и необходимата енергия за сградите при системи с климатизация на въздуха.”
- БДС EN ISO 15316-2-1 „Отопителни системи в сгради. Метод за изчисляване на необходимата енергия и ефективността на системата. Системи за отопляване на помещенията чрез излъчване.”
- БДС EN ISO 15316-2-3 „Отопителни системи в сгради. Метод за изчисляване на необходимата енергия за системата и ефективността на системата. Системи за разпределение на отопляването в помещенията.”
- БДС EN ISO 13370 „Топлинни характеристики на сгради. Теплопреминаване през земята. Изчислителни методи.”
- БДС EN ISO 6946 „Строителни елементи и елементи на сградата. Топлинно съпротивление и коефициент на теплопреминаване. Метод за изчисляване.”
- БДС EN ISO 13789 „Топлинни характеристики на сградите. Коефициент на топлинните загуби. Изчислителен метод.”
- БДС EN 15193 „Енергийни характеристики на сгради. Енергийни изисквания към осветлението.”
- БДС EN 13363-1:2003+A1 „Устройства за защита от слънце, комбинирани със стъкло. Изчисляване на слънчева пропускливост и светлопропускливост.”
- БДС EN ISO 13786 „Топлинни характеристики на строителните елементи. Динамични топлинни характеристики. Изчислителен метод”
- БДС EN ISO 10456 „Строителни материали и продукти. Процедури за определяне на декларираните и проектните топлинни стойности.”
- БДС EN ISO 9229 „Топлоизолация. Речник”
- БДС EN ISO 9288 „Топлоизолация. Теплопренасяне чрез лъчение. Физични величини и определения.”
- БДС EN ISO 14683 „Топлинни мостове в строителните конструкции. Коефициент на линейно теплопреминаване. Опростени методи и ориентировъчни изчислителни стойности”
- БДС EN ISO 10211 „Топлинни мостове в строителни конструкции. Изчисляване на топлинните потоци и повърхностните температури. Подробни методи за изчисляване.”
- БДС EN ISO 9346 „Хигротермални свойства на сгради и строителни материали. Физични величини и определения за масопренасяне. Речник.”
- БДС EN ISO 12567-2 „Топлинни характеристики на прозорци и врати. Определяне на коефициента на теплопреминаване по метода с гореща кутия. Част 2: Покривни прозорци и други релефни прозорци.”
- БДС EN ISO 10077-1; БДС EN ISO 10077-2, „Топлинни характеристики на прозорци, врати и капаци. Изчисляване на коефициента на теплопреминаване. Част 2: Числен метод за рамки.”

- БДС EN 12412-4 „Топлинни характеристики на прозорци, врати и изолиращи приспособления. Определяне на коефициента на топлопреминаване по метода гореща кутия. Част 4: Ролетни изолиращи приспособления.”
- БДС EN 410 ”Стъкло за строителството. Определяне на светлотехническите характеристики на остъкляващи конструкции при слънчево лъчение.”
- БДС EN 673:2001/A1:2001/A2 „Стъкло за строителството. Определяне на коефициента на топлопреминаване (U - стойност). Изчислителен метод.”
- БДС EN 674 „Стъкло за строителството. Определяне на коефициента на топлопреминаване (U - стойност). Метод с апаратура със защитена нагревателна плоча.”
- БДС EN 675 „Стъкло за строителството. Определяне на коефициента на топлопреминаване (U - стойност). Метод с уред за измерване на топлинния поток.”
- БДС EN 14351-1+A1:2010/NA Врати и прозорци. Част 1: Прозорци и външни врати без характеристики за устойчивост на огън и/или пропускане на дим. Национално приложение (NA).
- БДС EN 1279-5+A2:2011/NA Стъкло за строителството. Стъклопакети. Оценяване на съответствието. Национално приложение (NA).“.

Анализ на списъка:

	Стандарт	Позоваване	Език на действащия стандарт
1	БДС EN 15217	Чл. 7	български
2	БДС EN ISO 13790	не	български
3	БДС EN ISO 15243 Сгрешена сигнатура. Правилната е БДС EN 15243	не	английски (никога не е превеждан)
4	БДС EN ISO 15316-2-1 Сгрешена сигнатура. Правилната е БДС EN 15316-2-1	не	английски (никога не е превеждан)
5	БДС EN ISO 15316-2-3 Сгрешена сигнатура. Правилната е БДС EN 15316-2-3 Стандартът е отменен.	не	английски (никога не е превеждан)
6	БДС EN ISO 13370	Приложение № 3 към чл. 5	български
7	БДС EN ISO 6946	Чл. 10 Приложение № 6 към чл. 18, ал. 3 и чл. 20, ал. 4	български
8	БДС EN ISO 13789	Чл. 8, чл. 11	български
9	БДС EN 15193	не	български
10	БДС EN 13363-1:2003+A1	не	английски
11	БДС EN ISO 13786	не	английски (никога не е превеждан)
12	БДС EN ISO 10456	Чл. 10а (4 позовавания)	английски

13	БДС EN ISO 9229	не	английски
14	БДС EN ISO 9288	не	английски
15	БДС EN ISO 14683	Чл. 11	български
16	БДС EN ISO 10211	не	английски
17	БДС EN ISO 9346	не	английски
18	БДС EN ISO 12567-2	не	английски
19	БДС EN ISO 10077-1; БДС EN ISO 10077-2 Всеки стандарт да бъде на отделен ред. Заглавията на Част 1 и Част 2 са различни.	не	български
20	БДС EN 12412-4	не	английски
21	БДС EN 410	не	български
22	БДС EN 673:2001/A1:2001/A2 Сгрешена сигнатура. Правилната е БДС EN 673:2001/A1:2001 БДС EN 673:2001/A2:2004 Стандартът е отменен. Действащият е БДС EN 673:2011	не	български
23	БДС EN 674	не	български
24	БДС EN 675	не	български
25	БДС EN 14351-1+A1:2010/NA Сгрешена сигнатура. Правилната е БДС EN 14351-1+A1:2010/NA:2015	не	български
26	БДС EN 1279-5+A2:2011/NA Сгрешена сигнатура. Правилната е БДС EN 1279-5+A2:2011/NA:2015	не	български

В член 10а е позован стандартът БДС EN 12572, който не е включен в списъка. Сигнатурата му е сгрешена. Заглавието на БДС EN 12572 е „Изкуствени конструкции за катерене.” (Състои се от 3 части). Правилната сигнатура на позования стандарт е БДС EN ISO 12572:2017, а заглавието му е съответно „Хигротермални характеристики на строителни материали и продукти. Определяне на свойства при пренасяне на водни пари (ISO 12572:2016)”. Действащият стандарт БДС EN ISO 12572:2017 е на английски език.

Списъкът съдържа 27 стандарта. Заедно с пропуснатия БДС EN ISO 12572:2017, общо в наредбата се споменават 28 стандарта. От тях 13 не са преведени на български език и трябва да се ползват в оригинал на английски.

Наредбата препраща към (позовава се на) 6 стандарта и тяхното прилагане е задължително. Два от тях: БДС EN ISO 10456 и БДС EN ISO 12572:2017, не са преведени на български език и с това се нарушава Закона за националната стандартизация. Измененията не трябва да влизат в сила преди всички стандарти,

към които наредбата препраща, не се действащи на български език. Измененията на наредбата не трябва да се приемат и да влизат в сила преди въпросните два стандарта да се преведат на български език и да влязат в действие.

Допълнителна информация:

ЗАКОН за националната стандартизация

Обн., ДВ, бр. 88 от 4.11.2005 г., в сила от 5.05.2006 г., доп., бр. 42 от 5.06.2009 г., изм., бр. 97 от 10.12.2010 г., в сила от 10.12.2010 г., доп., бр. 82 от 26.10.2012 г.

Чл. 5. (5) Нормативен акт може да препраща към български стандарти, които въвеждат европейски или международни стандарти, само когато са въведени и издадени в превод на български език и при спазване изискванията на чл. 57.

Чл. 57. Въвеждането на европейски и международни стандарти, към които препращат нормативни актове, съдържащи технически изисквания, се финансира от органите на изпълнителната власт, които са отговорни за разработването и прилагането на тези нормативни актове.

Предложение 1

В таблица 1 да останат само стандартите, към които препраща Наредба № 7, т.е. чието прилагане е задължително.

Това би улеснило работата с наредбата, както и контрола върху правилното ѝ прилагане от съответните правоспособни лица.

Предложение 2

Да се създаде таблица 2 със списък на стандартите от приложното поле на наредбата (извън задължителните за прилагане от таблица 1), който следва да се прецизира на експертно ниво и да съдържа само документи, свързани с използването на Наредба № 7. Всички стандарти от съществуващия списък, които нямат отношение към нейното по-добро функциониране и към постигането на целите ѝ, да се премахнат. Поставянето в списъка на стандарти за лабораторно оборудване и методи за изпитване е излишно и формално. Включването на стандарти в списъка да става по единни критерии, като се оценява доколко те са свързани с прилагането на Наредба № 7 и полезни ли са за специалистите, които работят нея.

§ 16. В приложение № 3 към чл. 5 „Методика за изчисляване на показателите за разход на енергия и на енергийните характеристики на сгради“ т. 3.1. „Общи положения“ се изменя така:

„ 3.1. Общи положения

Изчисляването на разхода на енергия се основава на енергиен баланс на сградата като интегрирана система за период от време един месец. Такъв подход налага съвместяване на нестационарни и стационарни компоненти на енергийните потоци по целия тракт - от енергообмена в отопляваното и/или охлаждащото пространство през системата за пренос и разпределение до генератора/преобразувателя на енергия. Това налага въвеждане на някои специфични определения, с които да се дефинират междинни граници на енергийния баланс.

Енергията, която трябва да се внесе или отнеме от кондиционирания обем е „нетна потребна енергия“. Онази част от нетната енергия, която е необходима в границите на отопляваното или охлаждащото пространство енергия за поддържане на параметрите на микроклимата е нетната потребна енергия за поддържане на микроклимата.

Когато към нетната потребна енергия за поддържане на микроклимата се отчетат и загубите за преобразуване, пренос и разпределение, които се реализират в съответните системи на сградата, както и енергията за транспортиране на топлоносителите/студоносителите в тези системи (енергията за помпи и вентилатори), се получава енергията, която трябва да се достави до границите на сградата за поддържане на микроклимата. Тази енергия е брутната потребна енергия за поддържане на параметрите на микроклимата в сградата.

Брутната потребна енергия общо за сградата е сума от брутната потребна енергия за поддържане на параметрите на микроклимата и брутната потребна енергия за функционирането на останалите техническите съоръжения и системи. Брутната потребна енергия за сградата има еквивалентна стойност на т. нар. „първична енергия“.

Този текст следва да се заличи. Термините „Нетна потребна енергия“, „Брутна потребна енергия“ и „Първична енергия“ трябва да се дефинират коректно в Допълнителните разпоредби на Наредба № 7, за да не се налага да се дообясняват в Приложение 3.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 17. (1) Наредбата се прилага за инвестиционни проекти, за които производството по одобряване на инвестиционен проект и производството по издаване на разрешение за строеж започва след влизането ѝ в сила.

(2) За започнато производство по одобряване на инвестиционен проект и издаване на разрешение за строеж се счита датата на внасяне на инвестиционния проект за одобряване от компетентния орган. За започнато производство се счита и наличието на съгласуван идеен инвестиционен проект от съответния орган, компетентен за неговото одобряване.

(3) Наредбата не се прилага за сгради, за които производството по въвеждането им в експлоатация е започнало преди влизането в сила на наредбата. За започнато производство по въвеждане в експлоатация се счита датата на внасяне на искане пред компетентния орган съгласно ЗУТ.

(4) Наредбата не се прилага за сгради, които са в процес на изпълнение на СМР по издадено разрешение за строеж преди влизане в сила на наредбата.

Алинея 3 е излишна. Очевидно, ако производството за въвеждане в експлоатация на една сграда е започнало преди влизането в сила на наредбата, разрешението за строежа ѝ е издадено в по-ранен момент (във всички случаи преди влизането в сила на наредбата!). Инвестиционният проект за тази сграда е внесен за одобряване в още по-ранен момент (още по-дълго преди влизането в сила на наредбата!). Следователно по смисъла на ал. 1 на Преходните и заключителните разпоредби производството по одобряване на този инвестиционен проект и производството по издаване на разрешение за строеж е започнало преди влизането в сила на Наредба № 7. Следователно тя не се прилага за разглежданата сграда. Горезложените аргументи са валидни и за алинея 4.

§ 16. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Заклучение:

Енергийната ефективност е постижима единствено чрез интегрирано проектиране (включващо и технология на изпълнение), обвързано с изпълнението и контрола върху качеството на строително-монтажните работи. Нормативните документи в тази област трябва да се изготвят в условия на максимална прозрачност с участието на доказани експерти с независимо мислене от академичните среди, администрацията и от различните сфери на бизнеса: проектиране, производството на строителни материали, изпълнение, упражняване на строителен надзор.

С уважение,

Йордан Николов
Изпълнителен директор на БАИС